

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Cichosz

KGP – 4112-01-01/2013
S/13/003

TEKST UJEDNOLICONY

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*Tekst dokumentu ujednolicony po rozpatrzeniu zastrzeżeń - zgłoszonych do
wystąpienia pokontrolnego – przez Kolegium Najwyższej Izby Kontroli*

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	S/13/003 - Prywatyzacja Uzdrowiska Wysowa SA.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontrolerzy	Izabela Osemek, st. inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr 86856 z dnia 17 maja 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4) Renata Patkowska, gł. specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 86857 z dnia 17 maja 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Skarbu Państwa ul. Krucza 36/Wspólna 6, 00-522 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Włodzimierz Karpiński, Minister Skarbu Państwa od dnia 24 kwietnia 2013 r. Poprzednio, w okresie od dnia 18 listopada 2011 r. do dnia 24 kwietnia 2013 r. Ministrem Skarbu Państwa był Mikołaj Budzanowski. (dowód: akta kontroli str. 525, 901)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia prywatyzację Uzdrowiska Wysowa SA pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹. Nieprawidłowości, ocenione przez NIK negatywnie, dotyczyły działania Komisji ds. odbioru zamówionych dzieł oraz akceptację przez MSP oszacowań wartości spółki.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Proces prywatyzacji Uzdrowiska Wysowa SA oraz wykonywanie przez Ministra Skarbu Państwa nadzoru właścicielskiego nad Spółką przebiegały prawidłowo. Uzyskana cena (10,50 zł za jedną akcję) była o 18% niższa od wartości oszacowanej metodą dochodową (12,41 zł), wyższa o 30% od wartości oszacowanej metodą skorygowanych aktywów netto (8,05 zł) i o 9% wyższa od wartości księgowej (9,66 zł).

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nierzetelnego analizowania i odbierania przez pracowników MSP niektórych z zamówionych dzieł (Strategia prywatyzacji i Oszacowanie wartości) oraz niecelowego zlecenia doradcy wyceny Uzdrowiska Wysowa metodą likwidacyjną.

Brak staranności przy odbiorze Strategii spowodował, że wykonawcy wypłacono wynagrodzenie w pełnej wartości, tj. bez uwzględnienia sankcji finansowych w kwocie 5 490,00 zł z tytułu nieterminowego przekazania dzieła.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja postanowień umowy z firmą doradcą

Opis stanu
faktycznego

Dnia 4 sierpnia 2009 r. Minister Skarbu Państwa² zawarł umowę nr MSP/FSP/284-00/2009 z firmą doradcą,³ na świadczenie usług doradztwa w procesie prywatyzacji spółek: Przedsiębiorstwo Uzdrawiskowe Ustroń SA, Uzdrawisko Wysowa SA, Solanki Uzdrawisko Inowrocław Sp. z o.o., Uzdrawisko Polczyn SA. Umowa zakładała wykonanie zamówionych dzieł⁴, przy czym kwestie związane z opracowaniem strategii prywatyzacji spółek oraz przygotowaniem i obsługą procesu sprzedaży akcji zostały ujęte w umowie jako zadania opcjonalne. W podstawowym wariancie (tj. bez uwzględnienia zadań opcjonalnych) wartość wynagrodzenia wykonawcy w odniesieniu do Uzdrawiska Wysowa stanowiła 134,2 tys. zł brutto⁵.

Wykonawca, przed zawarciem umowy, wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej. Ponadto, Minister SP zastrzegł sobie prawo do nałożenia na wykonawcę kar umownych, obniżenia wysokości wynagrodzenia bądź rozwiązania umowy w sytuacji niewykonania lub nienależytego wykonania zamówionych dzieł przez wykonawcę.

(dowód: akta kontroli str. 28-86)

Określony w §15 ust 1 umowy z dnia 4 sierpnia 2009 r. tryb odbioru prac nakładał na MSP obowiązek sporządzania protokołów odbioru. Dodatkowo sposób odbioru dzieł w MSP regulowały zarządzenia: *Zarządzenie nr 33 Ministra SP z dnia 26 sierpnia 2009 r. w sprawie odbioru analiz przedprywatyzacyjnych*⁶ oraz *Zarządzenie nr 34 Ministra SP z dnia 19 lipca 2011 r. w sprawie dokonywania i odbioru analiz w procesie prywatyzacji*⁷.

W latach 2009 - 2012 sukcesywnie dokonywano w MSP odbioru poszczególnych dzieł na podstawie protokołów odbioru odpowiednio z dnia 10 grudnia 2009 r., 1 marca 2011 r., 20 października 2011 r., 30 marca 2012 r., 19 lipca 2012 r. Wykonawca każdorazowo przedkładał oświadczenie o zgodności danych ze stanem faktycznym.

(dowód: akta kontroli str. 28-86, 175-207, 208-226, 233-235, 252-255, 267-269)

MSP zgłosiło w dniu 13 października 2009 r. uwagi do dzieła pn. „Strategia prywatyzacji Spółki”⁸, wyznaczając wykonawcy 10-dniowy termin na uwzględnienie uwag. Członek Komisji odpowiedzialny za ocenę ww. dzieła, pani Paulina Warszewska, przyznała⁹, że co najmniej do dnia 2 grudnia 2009 r. nie dysponowała poprawioną wersją Strategii, zaś Departament Analiz w MSP (dalej DA), właściwy do odbioru zamówionych dzieł, przedłożył w przedmiotowej sprawie pismo wykonawcy z dnia 4 grudnia 2009 r. (znak ZUK/MW/3653/8908/09) przekazujące ww. dzieło.

² Dalej: Minister SP.

³ Zwany dalej wykonawcą, doradcą.

⁴ Zamówione dzieła to: „Ustalenie sytuacji prawnej majątku spółki”, „Ocena realizacji obowiązków wynikających z tytułu wymagań ochrony środowiska w tym analiza złóż i praw do eksploatacji posiadanych przez spółkę z uwzględnieniem również innych wymogów wynikających z Prawa geologicznego i górniczego”, „Ustalenie stanu i perspektyw rozwoju Spółki”, „Oszacowanie wartości spółki” przy użyciu co najmniej trzech metod wyceny, sporządzenie „Memorandum informacyjnego spółki”, opracowanie strategii prywatyzacji spółek (opcja); przygotowanie i obsługa procesu sprzedaży akcji (opcja).

⁵ W rozliczeniu finalnym wartość wynagrodzenia wykonawcy wyniosła 152 988 zł brutto, tj. z uwzględnieniem kwoty 18 300 zł brutto za sporządzenie dzieła pn. „Strategia prywatyzacji spółki” oraz kwoty 488 zł za sporządzenie aktualizacji Memorandum Informacyjnego.

⁶ Dalej: Zarządzenie nr 33 Ministra SP.

⁷ Dalej: *Zarządzenie nr 34 Ministra SP. Zmienione Zarządzeniem nr 45 Ministra SP z dnia 15 września 2011 r. i Zarządzeniem nr 22 Ministra SP z dnia 21 marca 2012 r.*

⁸ Dalej: Strategia. Wersja z dnia 5 października 2009 r.

⁹ Wyjaśnienia Pani Pauliny Warszewskiej z dnia 4 czerwca 2013, znak MSP/DPR/4249/13/WB/PW.

W dniu 10 grudnia 2009 r. Komisja ds. odbioru zamówionych dzieł¹⁰ dokonała odbioru Strategii. W treści protokołu odbioru zapisano, że wykonawca przekazał Zamawiającemu wymagane wyjaśnienia w dniu 3 listopada 2009 r. – fakt ten jednak nie znajduje odzwierciedlenia w dokumentacji przedłożonej w trakcie kontroli NIK.

W myśl §15 ust. 3 umowy z dnia 4 sierpnia 2009 r. *Zamawiający zastrzega sobie prawo zgłoszenia żądania wyjaśnień do nienależycie wykonanych Zamówionych Dzieł, a Wykonawca zobowiązuje się do udzielenia pisemnej odpowiedzi, poprawienia lub uzupełnienia w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego (...), pod rygorem obniżenia wynagrodzenia (...).*

(dowód: akta kontroli str. 28-86, 107-160, 161-173, 174-207, 208-222, 392-399)

W związku z przedłużającym się procesem prywatyzacyjnym Spółki zaistniała potrzeba zaktualizowania przez wykonawcę dzieł pn. „Oszacowanie wartości spółki” oraz „Memorandum informacyjne Spółki”. Protokołem odbioru z dnia 1 marca 2011 r. Komisja ds. odbioru zamówionych dzieł odebrała aktualizację „Oszacowania wartości spółki” oraz aktualizację „Memorandum informacyjnego spółki”. Sporządzenie przez wykonawcę ww. dzieł było bezpłatne na podstawie § 3 ust. 4 umowy z dnia 4 sierpnia 2009 r. Dzieła zostały wykonane terminowo i uzyskały rekomendację członków Komisji, odpowiedzialnych za ich przyjęcie.

(dowód: akta kontroli str. 223-232)

Kolejny odbiór aktualizacji „Oszacowania wartości Spółki”¹¹ nastąpił w dniu 20 października 2011 r. Dzieło, pierwotnie miało zostać oddane MSP do dnia 16 września 2011 r. Na wniosek wykonawcy¹², MSP odroczyło termin wykonania do dnia 23 września 2011 r.

Dzieło, które wpłynęło do MSP w dniu 23 września 2011 r.¹³, było niekompletne, wskutek czego MSP zgłosiło¹⁴ wykonawcy uwagi, które doradca uwzględnił w wersji z dnia 10 października 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 233-251, 294-296)

W 2012 r. Komisja ds. odbioru zleconych analiz spotykała się dwukrotnie, tj. w dniu 30 marca 2012 r. w sprawie odbioru, drugiej, odpłatnej¹⁵ aktualizacji „Memorandum informacyjnego spółki”¹⁶ oraz w dniu 19 lipca 2012 r. w celu odebrania trzeciej, aktualizacji oszacowania wartości Spółki¹⁷. Wykonawca, w obu przypadkach, przedłożył dzieła terminowo, jednak, według MSP, były one niekompletne i wymagały skorygowania. Po naniesieniu przez wykonawcę stosownych poprawek oba dzieła uzyskały pozytywną rekomendację członków Komisji i zostały przyjęte.

(dowód: akta kontroli str. 28-86, 252-266, 267-291)

Koszty poniesione przez MSP w związku z procesem prywatyzacyjnym Spółki wynikały bezpośrednio z umowy z dnia 4 sierpnia 2009 r. i wyniosły 152,98 tys. zł. Wykonawca poza wariantem podstawowym sporządził Strategię prywatyzacji Spółki oraz drugą odpłatną aktualizację „Memorandum informacyjnego Spółki”. Wpłata wynagrodzenia następowała każdorazowo na podstawie rekomendacji komisji odbierającej dzieła.

(dowód: akta kontroli str. 28-86, 87-98, 208-222, 252-255)

¹⁰ Dalej: Komisja.

¹¹ Według stanu na dzień 30 czerwca 2011 r.

¹² Pismo doradcy z dnia 14 września 2011 r. znak ZUK/DP/2266/6463/2011.

¹³ Wersja z dnia 22 września 2011 r.

¹⁴ Pismo MSP z dnia 3 10 2011 r. znak MSP/DA/1753/11.

¹⁵ Zgodnie z § 3 ust 5 umowy z dnia 4 sierpnia 2009 r. koszt wykonania wyniósł 488 zł.

¹⁶ Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r.

¹⁷ Według stanu na dzień 31 marca 2012 r.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W ocenie NIK, Komisja ds. odbioru zamówionych dzieł nierzetelnie dokonała odbioru Strategii prywatyzacji Spółki, stwierdzając w protokole posiedzenia Komisji z dnia 10 grudnia 2009 r., że *wykonawca przekazał wymagane wyjaśnienia w dniu 3 listopada 2009 r.*, podczas gdy okoliczność ta nie znajduje odzwierciedlenia w dokumentacji przedłożonej w trakcie kontroli NIK. Uzupełniona wersja Strategii wpłynęła do MSP w dniu 4 grudnia 2009 r., a więc po upływie 22 dni roboczych od 3 listopada, w którym to dniu powinny być złożone wyjaśnienia (lub przekazany uzupełniony dokument). Brak należytej staranności członków Komisji, zwłaszcza osoby odpowiedzialnej za ocenę dzieła, skutkował wydaniem przez Komisję rekomendacji wypłaty wynagrodzenia na rzecz wykonawcy w pełnej wysokości, tj. bez uwzględnienia sankcji finansowych w kwocie 5 490 zł z tytułu nieterminowego przekazania dzieła.

(dowód: akta kontroli str. 28-86, 163-173, 392-399)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w zarządzeniu Ministra SP nr 34¹⁸ z dnia 19 lipca 2011 r. nie wskazano momentu, od którego powinien zostać liczony bieg terminu sporządzenia rekomendacji przez członków Komisji do spraw odbioru zleconych Analiz. Brak doprecyzowania w tej kwestii powoduje, że nie wiadomo czy jako rozpoczęcie biegu terminu wydania rekomendacji należałoby przyjąć datę wpływu dzieła do MSP, datę wpływu do departamentu, czy też datę przekazania dzieła do członka komisji. W poprzednim zarządzeniu nr 33 z dnia 26 sierpnia 2009 r. jednoznacznie wskazano datę przekazania dzieła do członka Komisji.

Ponadto, ww. zarządzenie wprowadza w miejsce dotychczasowej Komisji do spraw odbioru zamówionych dzieł, Komisję ds. odbioru zleconych analiz. Zmiana ta jednak nie znajduje odzwierciedlenia w protokołach odbioru¹⁹ oraz w korespondencji związanej z odbiorem dzieł.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Oszacowanie wartości Uzdrowiska Wysowa

2.1. Wybór metod oszacowania wartości

Opis stanu
faktycznego

Minister SP reprezentowany przez Departament Prywatyzacji²⁰ (DPR) korzystając z uprawnienia do bezpłatnej aktualizacji oszacowania wartości Spółki wynikającego z § 3 ust. 4 umowy świadczenie usług doradztwa w procesie prywatyzacji Uzdrowiska Wysowa trzykrotnie zlecił doradcy wykonanie takiej aktualizacji²¹.

(dowód: akta kontroli str. 29-30, 33, 492, 902)

Oszacowanie wartości Uzdrowiska Wysowa z dnia 17 grudnia 2009 r. doradca wykonał z zastosowaniem metody skorygowanych aktywów netto, metody zdyskontowanych strumieni pieniężnych oraz metody mnożników rynkowych. W dniu 17 listopada 2010 r. Zastępca Dyrektora DPR pan Wojciech Chmielewski zwrócił się do doradcy o wykonanie aktualizacji oszacowania wartości Uzdrowiska

¹⁸Zmienione zarządzeniami Ministra SP nr 45 i 22.

¹⁹Dotyczy protokołów odbioru z dnia 20 października 2011 r., 30 marca 2012 r. oraz 19 lipca 2012 r.

²⁰Na mocy Zarządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 września 2010 r. w sprawie nadania statutu MSP oraz Zarządzenia Nr 39 Ministra Skarbu Państwa z dnia 5 października w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego MSP zadania Ministra SP w zakresie prywatyzacji, z wyłączeniem prywatyzacji za pośrednictwem GPW SA, wykonuje DPR. Funkcję Dyrektora DPR w okresie od dnia 5 października 2010 r. do dnia 31 maja 2012 r. pełnił pan Marcin Zieliński, a od dnia 16 czerwca 2012 r. pan Wojciech Chmielewski pełniący wcześniej funkcję Zastępcy Dyrektora DPR.

²¹I aktualizacja oszacowania wartości Spółki według stanu na 30 września 2010 r. (wersja z dnia 9 lutego 2011 r.), II aktualizacja według stanu na 30 czerwca 2011 r. (wersja z dnia 10 października 2011 r.) i III aktualizacja według stanu na 31 marca 2012 r. (wersja z 13 czerwca 2012 r.).

Wysowa (I aktualizacja) metodami umożliwiającymi m.in. ocenę zdolności dochodowej przedsiębiorstwa i ocenę możliwego optymalnego wykorzystania zasobów przedsiębiorstwa Spółki, w tym uwzględniając opcję likwidacji Spółki. Ponadto pan Chmielewski zwrócił się o ocenę na podstawie wyników aktualizacji opłacalności ekonomicznej procesu likwidacji przedsiębiorstwa Spółki. W powyższym wystąpieniu doradca został zobowiązany do zaproponowania DPR w ciągu 5 dni od otrzymania żądania, metod wyceny przewidywanych w aktualizacji wraz uzasadnieniem ich zastosowania. Pan Chmielewski w dniu 25 listopada 2010 r. zaakceptował propozycję doradcy dotyczącą zastosowania w aktualizacji oszacowania wartości Spółki metody dochodowej oraz metod majątkowych tj. skorygowanych aktów netto i rynkowej wartości likwidacyjnej²². Według doradcy zastosowanie metody likwidacyjnej pozwalało na oszacowanie dolnej granicy rynkowej wartości Spółki. Wśród metod aktualizacji wyceny zaproponowanych przez doradcę nie znalazła się metoda mnożników rynkowych, którą zastosowano w pierwotnym oszacowaniu wartości Spółki. DPR²³ podzielił stanowisko doradcy w sprawie rezygnacji z wykonania wyceny metodą mnożników rynkowych i zaakceptował zaproponowaną przez doradcę metodę likwidacyjną. Decyzję tę DPR podjął mając na uwadze, że zastosowanie metody likwidacyjnej odpowiadało żądaniom postawionym doradcy i pozwalało na sformułowanie wniosków oczekiwanych w żądaniu Departamentu.

(dowód: akta kontroli str. 462, 488, 902)

Zgodnie z wystąpieniami DPR w sprawie wykonania kolejnych aktualizacji doradca miał uzyskać, w terminie pięciu dni od dnia potwierdzenia otrzymania żądania, akceptację Departamentu dla proponowanych metod oszacowania wartości Spółki. Przed wykonaniem II i III aktualizacji oszacowania wartości Uzdrowisko Wysowa doradca nie wystąpił o akceptację wybranych metod, lecz zastosował metody zaakceptowane przez DPR w I aktualizacji.

(dowód: akta kontroli str. 463-473)

Oszacowanie wartości i aktualizacje uzyskały pozytywną rekomendację pracowników DPR (na etapie oszacowania pracowników DNWiP), którzy pozytywnie ocenili m.in. poprawność wyboru zastosowanych przez doradcę metod wyceny i założeń kształtujących wyniki wyceny wartości przedsiębiorstwa oraz możliwość wykorzystania wyceny w procesie prywatyzacji. Pozytywną rekomendację wydali również pracownicy DA oceniający zgodność oszacowania z żądaniem zamawiającego i umową zawartą z doradcą.

(dowód: akta kontroli str. 217-218, 223-226, 233-235, 267-269)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W ocenie NIK działaniem nierzetelnym i niecelowym było zlecenie aktualizacji oszacowania wartości Uzdrowiska Wysowa z zastosowaniem metody likwidacyjnej przy jednoczesnej rezygnacji z zastosowania metody mnożników rynkowych. Stabilna sytuacja ekonomiczna i finansowa Uzdrowiska Wysowa (przedstawiona w punkcie 5 wystąpienia) nie uzasadniała zastosowania w oszacowaniu wartości metody likwidacyjnej. Rozporządzenie w sprawie analizy spółki, w § 3 ust. 2 stanowi m.in., że wyboru metody wyceny dokonuje się w zależności od sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki. Uzdrowisko Wysowa w wyniku restrukturyzacji, w tym dokapitalizowania przez Ministra SP w końcu 2003 r., a także efektywnego zarządzania zasobami Spółki, odzyskało stałą zdolność generowania zysku.

²² Dalej: metoda likwidacyjna.

²³ Pismo z dnia 4 lipca 2013 r. znak: DPR-PW-0911-1/13.

W grudniu 2010 r. Zarząd Uzdrowiska Wysowa wystąpił o dokapitalizowanie Spółki w oparciu o tzw. test prywatnego inwestora, który wskazywał na wielokrotne zwiększenie zysku w przypadku dokapitalizowania w okresie objętym prognozą. Z założenia oszacowanie metodą likwidacyjną stosuje się do przedsiębiorstw nierentownych lub zagrożonych upadłością. Ponadto doradca w Strategii prywatyzacji Spółki nie przewidywał scenariusza jej likwidacji. Doradca wskazywał, że w przypadku niepowodzenia prywatyzacji można podjąć działania w celu pozyskania inwestora gotowego dokapitalizować Uzdrowisko Wysowa lub podjąć próbę restrukturyzacji Spółki poprzez wydzielenie z jej struktury działalności produkcyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 729, 849-855)

Zaktualizowany Plan prywatyzacji na lata 2009-2011²⁴, który w ocenie Dyrektora DPR determinował Ministra SP do podejmowania działań prywatyzacyjnych, zakładał sprzedaż akcji Uzdrowisko Wysowa w trybie negocjacji lub ich wniesienie do innej spółki do końca 2010 r., a nie likwidację podmiotu. W przypadku niewyłonienia inwestora Minister SP rozważał również komunalizację Spółki. W czasie, gdy DPR wystąpił o pierwszą aktualizację oszacowania nie była podjęta jeszcze żadna próba wyłonienia inwestora dla Uzdrowiska Wysowa. Inwestora wyłoniono już w pierwszej próbie sprzedaży akcji podjętej w trybie negocjacji na podstawie publicznego zaproszenia. Z przyczyn leżących po stronie inwestora Minister SP podjął decyzję o rezygnacji z finalizacji sprzedaży akcji. Ponadto II i III aktualizacja oszacowania wartości Spółki zostały wykonane na końcowym etapie negocjacji z potencjalnym inwestorem m.in. w celu potwierdzeniu atrakcyjności oferowanej ceny.

Ponadto niecelowa było rezygnacja z zastosowania metody mnożników rynkowych na rzecz metody likwidacyjnej w sytuacji gdy w II i III aktualizacji górny przedział negocjacyjny wyznaczała wartości Spółki oszacowano metodą dochodową. Metoda mnożników rynkowych uwiarygodniałaby oszacowanie wartości Spółki metodą dochodową.

(dowód: akta kontroli str. 489, 619, 807-811)

NIK nie podziela poglądu Dyrektora DPR pana Wojciecha Chmielewskiego, który wyjaśnił²⁵, że oszacowanie metodą likwidacyjną stanowiło dodatkowe źródło informacji i miało charakter pomocniczy dla określenia najniższej do zaakceptowania wartości rynkowej Spółki. Efektem zastosowania metody likwidacyjnej w aktualizacjach oszacowania wartości Uzdrowiska Wysowa było obniżenie poziomu cenowego dolnej granicy oszacowania wartości, a tym samym poszerzenie przestrzeni negocjacyjnej. Zastosowanie w I aktualizacji metody likwidacyjnej, z założenia wyznaczającej dolną wartość rynkową 100% akcji Spółki, spowodowało obniżenie dolnego przedziału oszacowania wartości o 23%²⁶ w stosunku do dolnego przedziału oszacowania z dnia 24 sierpnia 2009 r., w którym tej metody nie stosowano. Najniższą wartość uzyskano wówczas metodą dochodową²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 487, 902)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zastosowane metody oszacowania w II i III aktualizacji DPR zaakceptował rekomendując odbiór tych prac. DPR nie egzekwował od doradcy wymaganego umową obowiązku zaproponowania wyboru metod wyceny wraz z uzasadnieniem ich zastosowania przed wykonaniem tych dzieł.

(dowód: akta kontroli str. 29-30, 36, 74, 455-456, 489, 738, 767)

²⁴ Przyjęty Uchwałą Rady Ministrów Nr 22/2009 z dnia 10 lutego 2009 r.

²⁵ Pismo z dnia 4 lipca 2013 r. znak: DPR-PW-0911-1/13.

²⁶ Wartość 100% akcji w I aktualizacji oszacowania z dnia 9 lutego 2011 r. wynosiła 7 849,5 tys. zł.

²⁷ Wartość 100% akcji metodą dochodową oszacowano na 10 288,9 tys. zł, metodą skorygowanych aktywów netto na 12 029,8 tys. zł, a metodą porównawczą mnożników rynkowych 12 310,7 tys. zł.

2.2. Wyniki oszacowania wartości Uzdrowiska Wysowa

W III aktualizacji oszacowania wartości spółki Uzdrowisko Wysowa (wersja z 13 czerwca 2012 r.²⁸) zastosowano 20% dyskonto z tytułu braku płynności. Aktualizacja ta była podstawą wyznaczenia przedziału cenowego na potrzeby zawarcia umowy sprzedaży akcji Uzdrowiska Wysowa. W wyniku zastosowania dyskonta oszacowanie wartości 100% akcji SP wyznaczona metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych obniżyło się o 2 963,7 tys. zł (15,51 zł za akcję) do kwoty 11 854,6 tys. zł (12,41 zł za akcję). W wyniku zastosowania dyskonta wartości 100% akcji SP wyznaczona metodą skorygowanych aktywów netto obniżyła się o 1 921,8 tys. zł (10,06 zł za akcję) do 7 687,0 tys. zł (8,05 zł za akcję).

W I i II „Aktualizacji oszacowania wartości spółki Uzdrowisko Wysowa S.A. z siedzibą w Wysowej Zdroju metodą skorygowanej wartości aktywów netto, rynkowej wartości likwidacyjnej oraz zdyskontowanych strumieni pieniężnych”²⁹ doradca nie stosował dyskonta z tytułu braku płynności i kontroli argumentując to faktem, iż SP posiadał 100% udziału w kapitale Spółki. W obu tych aktualizacjach górną wartość rekomendowanego przedziału negocjacyjnego wyznaczano metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Doradca w oszacowaniu wartości Uzdrowiska Wysowa oraz w aktualizacjach oszacowania nie zastosował premii z tytułu sprzedaży większościowego pakietu akcji Spółki (ponad 87% kapitału zakładowego Spółki), tzw. „premię za kontrolę”, z uwagi - jak wyjaśnił - na fakt, że Uzdrowisko Wysowa było spółką niepubliczną.

(dowód: akta kontroli str. 455-456, 743-744, 746, 759-760)

Umowa z dnia 4 sierpnia 2008 r w załączniku nr 4 poz. 4 „Oszacowanie wartości spółki” zobowiązywała doradcę do sporządzenia i przedstawienia, w formie załącznika do wyceny, aktualnych operatów szacunkowych w przypadku, gdy wyznaczenie rekomendowanego przedziału ceny akcji opierać się będzie o wartości liczone metodami majątkowymi.

(dowód: akta kontroli str. 74)

W aktualizacjach oszacowania Uzdrowiska Wysowa dolna wartość rekomendowanego przedziału ceny akcji była oszacowana metodą rynkowej wartości likwidacyjnej. Do oszacowania wartości Spółki zastosowano również wycenę metodą skorygowanych aktywów netto. Załącznikiem aktualizacji oszacowania wartości Uzdrowiska Wysowa było oszacowanie wartości środków trwałych Spółki Uzdrowisko Wysowa. Doradca w *Oszacowaniu wartości rynkowej środków trwałych Spółki* nie przedstawił aktualnych operatów szacunkowych dotyczących nieruchomości i aktywów nieoperacyjnych. Oszacowano jedynie wartości poszczególnych grup środków trwałych. Wyceniając wartość rynkową grupy 0 (grunty) rzeczoznawca majątkowy nie wykonał operatów szacunkowych dla poszczególnych działek gruntów, ani też nie podał powierzchni poszczególnych działek, sumy powierzchni wszystkich wycenianych działek gruntów oraz stanu ich zagospodarowania. Nie zostały też sporządzone operaty szacunkowe dla budynków, budowli i pozostałych środków trwałych.

(dowód: akta kontroli str. 736-738, 873-885, 887-888)

²⁸ „Aktualizacja oszacowania wartości spółki Uzdrowisko Wysowa SA z siedzibą w Wysowej Zdroju metodą skorygowanych aktywów netto, metodą rynkowej wartości likwidacyjnej oraz zdyskontowanych przepływów pieniężnych” stan na dzień 31 marca 2012 r. z dnia 13 czerwca 2012 r. Rekomendowany w tej aktualizacji przedział negocjacyjny dla 100% akcji wynosił od 5 583,4 tys. zł (metoda rynkowej wartości likwidacyjnej) do 11 854,6 tys. zł (metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych).

²⁹ Aktualizacje z dnia 9 lutego 2011 r. (stan na 30 września 2010 r.) i aktualizacja z dnia 10 października 2011 r. (stan na dzień 30 czerwca 2011 r.).

Pan Wojciech Chmielewski Dyrektor DPR wyjaśnił m.in.³⁰, że umowa zawarta z doradcą nie zobowiązywała go do wykonania operatów dla poszczególnych środków trwałych, podania powierzchni wycenianych środków trwałych oraz obliczenia ich wartości.

(dowód: akta kontroli str. 869-872)

W § 8 ust. 1 umowy zawartej z doradcą stwierdzono, że doradca ponosi pełną odpowiedzialność za poprawność merytoryczną sporządzonych zamówionych dzieł oraz zawarte w nich wnioski i rekomendacje. Doradca przekazując MSP oszacowanie oraz jego aktualizacje wraz z załącznikiem składał oświadczenie m.in., że jest odpowiedzialny za wszelkie informacje zawarte w wykonanych dziełach.

(dowód: akta kontroli str. 190, 217-218, 223-226, 233-235, 252-255)

Na potrzeby oszacowania wartości rynkowej środków trwałych Spółki stanowiącego (załączniki do oszacowania wartości i trzech aktualizacji) rzeczoznawca majątkowy wycenił grunty, budynki, budowle i inne środki trwałe Uzdrowiska Wysowa z zastosowaniem podejścia dochodowego. Wyniki oszacowania wartości rynkowej środków trwałych Uzdrowiska Wysowa w tym gruntów zostały przeniesione przez doradcę do szacowania wartości akcji metodą likwidacyjną i metodą skorygowanych aktywów netto. Wartość gruntów, niewycenianych oddzielnie, ale jako grupa – 0 grunty przyjęto w oszacowaniu według wyceny rzeczoznawcy w wysokości 101,0 tys. zł; w II aktualizacji w wysokości 35,51 tys. zł (24,85 tys. zł w warunkach wymuszonej sprzedaży); w III aktualizacji w wysokości 72,5 tys. zł (50,72 tys. zł w warunkach wymuszonej sprzedaży). Według informacji doradcy przekazanej DPR w dniu 11 lipca 2013 r. całkowita powierzchnia wycenianych gruntów wynosiła 13,5 ha.

(dowód: akta kontroli str. 743-744, 746, 759-760, 772, 873-885, 887-888, 902)

Z powyższych danych wynika, że grunty posiadane przez Uzdrowisko Wysowa wyceniono na 5,37 tys. zł za hektar. W 2012 r. wg GUS³¹ średnia cena gruntów ornych (czyli nieinwestycyjnych) w województwie małopolskim, przekraczała 18 tys. zł za hektar. Ponadto MSP dysponowało operatem szacunkowym z dnia 25 lipca 2008 r. siedmiu działek gruntu o powierzchni 6,05 ha (wraz z drzewostanem) będących terenem Parku Zdrojowego. Operat został wykonany przez rzeczoznawcę majątkowego na podstawie cen transakcyjnych, przy zachowaniu aktualnego stanu zagospodarowania, na potrzeby uzyskania zgody Ministra SP na wydzierżawienie tego terenu Gminie Uście Gorlickie. Jego wartość rynkową wyceniono na kwotę 589,6 tys. zł. Wartość ta została przyjęta do wydania zgody Ministra SP na rozporządzenie przez Spółkę składnikami aktywów trwałych o wartości rynkowej przekraczającej kwotę 50 tys. Euro. Dyrektor DPR pan Wojciech Chmielewski i Dyrektor DA pani Małgorzata Dec³² wyjaśnili, że oceniając oszacowanie i aktualizacje oszacowań Uzdrowiska Wysowa nie mieli podstaw aby posługiwać się wyceną nieruchomości sporządzoną na potrzeby Spółki i kwestionować wykonane przez doradcę dzieła.

(dowód: akta kontroli str. 621, 647-685)

W przypadku budynków i budowli, które rzeczoznawca wycenił na 7 135,1 tys. zł, ich wartość księgowa netto na dzień wyceny rzeczoznawcy wynosiła 7 732,6 tys. zł.

Wbrew rosnącemu trendowi wyników i wartości księgowej Spółki, w kolejnych oszacowaniach wartość aktywów Uzdrowiska Wysowa oraz wartość Spółki (obliczona metodą skorygowanych aktywów netto) były wyceniane coraz niżej:

³⁰ Pismo z dnia 11 czerwca 2013 r. znak: DPR-PW-0941-1/13.

³¹ <http://www.arimr.gov.pl/dla-beneficjenta/srednie-ceny-gruntow-wg-gus.html>.

³² Pismo z dnia 10 lipca 2013 r. znak: MSP/DA/1144/13 i pismo z dnia 11 lipca 2013 r. znak DPR-PW-0941-1/13.

w tys. zł	Aktywa trwałe			Aktywa skorygowane netto
	wartość bilansowa	korekta	wartość skorygowana	
Oszacowanie z 2009 r.	9 375,8	2 492,5	11 858,3	12 029,8
I aktualizacja	9 781,4	1 403,5	11 184,9	12 357,2
II aktualizacja	9 674,8	806,5	10 481,2	11 690,8
III aktualizacja	9 559,2	- 83,0	9 476,2	* 7 687,0

* Aktywa skorygowane netto 9 608,8 tys. zł z uwzględnieniem 20% dyskonta.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

NIK negatywnie z punktu widzenia celowości i rzetelności ocenia akceptację przez MSP oszacowań wartości Spółki, ze względu na:

- Zastosowanie przez doradcę aż 20% dyskonta z tytułu braku płynności w III aktualizacji oszacowania wartości Uzdrowiska Wysowa. Doradca wyjaśnił³³, że zastosował dyskonto, bowiem stosowane jest ono do spółek niepublicznych, nie uzasadniając braku takiego dyskonta we wcześniejszych opracowaniach (Uzdrowisko Wysowa nigdy nie było spółką publiczną). Nieprawdziwy jest też argument doradcy, że za zastosowaniem dyskonta w trzeciej aktualizacji przemawiał fakt, że kolejne próby zbycia akcji Uzdrowiska Wysowa kończyły się niepowodzeniem, co świadczyło o tym, że rynek nie postrzega Spółki równie atrakcyjnie jak pozostałych uzdrowisk (przebieg procedur prywatyzacyjnych opisano w pkt 3.1. wystąpienia).
- Doradca nie wykonał operatów szacunkowych dla poszczególnych nieruchomości i aktywów nieoperacyjnych, co przewidywała umowa. Zdaniem NIK niewłaściwe było sporządzenie przez doradcę wyceny poszczególnych środków trwałych Uzdrowiska Wysowa (w metodzie skorygowanych aktywów netto i w metodzie likwidacyjnej) wyłącznie na podstawie oszacowania wartości całego majątku z zastosowaniem podejścia dochodowego. W szczególności dotyczy to sytuacji, gdy jedną z zastosowanych metod oszacowania wartości Spółki była metoda dochodowa.
- MSP akceptowało coraz niższe oszacowania wartości Uzdrowiska Wysowa wbrew systematycznie rosnącej wartości bilansowej Spółki i coraz lepszej sytuacji ekonomiczno-finansowej.
- NIK nie podziela stanowiska Dyrektora DA pani Małgorzaty Dec i Dyrektora DPR³⁴ pana Wojciecha Chmielewskiego, że oszacowanie jest eksperckim dziełem doradcy, za które ponosi on wyłączną odpowiedzialność. Pracownicy DPR i DA dokonując odbioru oszacowania wartości Spółki mają bowiem obowiązek oceny poprawności wyboru zastosowanych metod i założeń kształtujących wynik wyceny oraz wykonanie dzieła zgodnie z zawartą umową i żądaniem aktualizacji. MSP poprzez zgłaszanie uwag do oszacowania ma

³³ Pismo z dnia 19 czerwca 2013 r. znak: ZUK/AS/859/3100/13.

³⁴ Pismo z dnia 5 lipca 2013 r. znak: MSP/DA/1112/13 i z dnia 8 lipca 2013 r. znak: DPR-PW-0941-1/13.

realny wpływ na jej wyniki. Z uwagi na interes SP wyniki oszacowań powinny być szczególnie krytycznie weryfikowane przy wykorzystaniu wszystkich możliwych źródeł informacji.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Sprzedaż akcji spółki Uzdrowiska Wysowa

3.1. Działania prywatyzacyjne

Opis stanu
faktycznego

Realizując założenia Planu prywatyzacji na lata 2009-2011 oraz założenia kierunków prywatyzacji na 2011 r. i na 2012 r. Minister SP dwukrotnie prowadził procedurę prywatyzacyjną Spółki Uzdrowisko Wysowa w trybie negocjacji na podstawie publicznego ogłoszenia. W dniu 2 marca 2011 r. w dzienniku Gazeta Wyborcza oraz na stronie internetowej MSP ukazało się ogłoszenie zapraszające do negocjacji w sprawie nabycia akcji Uzdrowiska Wysowa. Minister SP zaoferował sprzedaż 834 250 akcji o wartości nominalnej 10,0 zł każda, stanowiących 87,36% kapitału zakładowego Spółki. Pozostałe akcje Uzdrowiska Wysowa były przeznaczone do nieodpłatnego udostępnienia uprawnionym pracownikom Spółki. Oferty wstępne złożyło pięć podmiotów. Oferty wiążące złożyły trzy podmioty. Poprawioną ofertę wiążącą złożył tylko jeden oferent PCZ SA (dalej PCZ), bowiem dwa pozostałe podmioty, po pogłębionym badaniu Spółki, wycofały się z procesu prywatyzacji.

(dowód: akta kontroli str. 489, 788-804)

PCZ w poprawionej ofercie wiążącej zaoferował cenę 14,4 zł za akcję i 12 013,2 tys. zł za cały oferowany przez Ministra SP pakiet akcji Uzdrowiska Wysowa. Po spotkaniu negocjacyjnym PCZ została zobowiązana do przedstawienia w terminie do dnia 3 sierpnia 2011 r. kolejnej poprawionej oferty wiążącej. W kolejnej poprawionej ofercie wiążącej PCZ zaoferował 13,67 zł za jedną akcję i 11 404,2 tys. zł pakiet akcji SP. PCZ obniżył ofertę cenową z uwagi na utratę przez Spółkę możliwości dofinansowania (opisanej w pkt. 5.2. wystąpienia) oraz znaczną niższą rentowność w I półroczu 2011 r. w stosunku do analogicznego okresu 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 804-806)

Projekt umowy sprzedaży akcji Zespół ds. negocjacji i PCZ parafowano w dniu 7 września 2011 r. Cena sprzedaży została uzgodniona na poziomie 11 404,2 tys. zł za pakiet akcji. PCZ oferował również podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o 450 tys. zł. Rekomendowany przedział negocjacyjny na dzień parafowania umowy wynosił 6 857,5 – 10 227,9 tys. zł za cały oferowany pakiet. W negocjacjach poprzedzających parafowanie umowy PCZ deklarował zamknięcie transakcji do końca lipca, a następnie do końca III kwartału 2011 r. W piśmie z dnia 7 września 2011 r. PCZ poinformował, że z uwagi na udział w innych procesach prywatyzacji negocjacje pakietu socjalnego z reprezentacją załogi Uzdrowiska Wysowa rozpocznie w październiku 2011 r. Termin uzgodnienia pakietu socjalnego początkowo został ustalony na dzień 14 października 2011 r. Na wniosek PCZ był on jednak kilkakrotnie przedłużany, a ostateczny termin uzgodnienia pakietu ustalono na dzień 30 grudnia 2011 r. Ostatecznie pakiet socjalny nie został zawarty przez PCZ i związki zawodowe Spółki.

Podsekretarz Stanu w MSP pan Tomasz Lenkiewicz działając na wniosek zespołu ds. negocjacji w dniu 9 lutego 2012 r. zdecydował o odstąpieniu od negocjacji z PCZ i zamknięcie procesu prywatyzacji Uzdrowiska Wysowa bez rozstrzygnięcia. Decyzja o zamknięciu procesu prywatyzacji była wynikiem m.in. stanowiskiem PCZ, który w odpowiedzi na pismo MSP z dnia 25 stycznia 2012 r. nie określił terminu finalizacji umowy sprzedaży akcji Uzdrowiska Wysowa, a odłożył jej podpisanie do

czasu zakończenia prywatyzacji CF Cefarm SA, w której równolegle brał udział. Ponadto z końcem stycznia 2012 r. oferta PCZ straciła ważność, a MSP dysponowało listem intencyjnym od Promet Trans Sp. z o.o. zainteresowanej nabyciem akcji Uzdrowiska Wysowa.

(dowód: akta kontroli str. 807-811)

Drugą procedurę sprzedaży 834 250 akcji Uzdrowiska Wysowa rozpoczęto po publikacji zaproszenia do negocjacji w dniu 6 kwietnia 2012 r. W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęły cztery oferty wstępne. Na etapie ich oceny jeden z oferentów wycofał swoją ofertę nabycia akcji spółki. Do ograniczonego badania Spółki dopuszczono dwóch oferentów³⁵. Oferty wiążące i poprawione oferty wiążące złożyło dwóch oferentów. W ofertach wiążących Konsorcjum PROMET zaoferowało kwotę 10,50 zł za akcję, a drugi oferent 7,50 zł za akcję. Po ocenie ofert wiążących Podsekretarz Stanu w dniu 6 września 2012 r. zdecydował o udzieleniu Konsorcjum PROMET wyłączności negocjacyjnej na okres trzech tygodni i uzgodnieniu w tym okresie warunków cenowych oraz pozostałych warunków umowy.

(dowód: akta kontroli str. 812 -831)

Minister SP w dniu 26 listopada 2012 r. podpisał z Konsorcjum PROMET³⁶ umowę sprzedaży 834 250 akcji (87,36% kapitału zakładowego)³⁷ Spółki Uzdrowisko Wysowa za łączną kwotę 8 759, 62 tys. zł (10,50 zł za akcję). Wynegocjowana cena sprzedaży akcji mieściła się w przedziale cenowym rekomendowanym przez doradcę, który dla sprzedawanego pakietu akcji SP wynosiła od 4 880,36 tys. zł do 10 353,04 tys. zł (od 5,85 zł do 12,41 zł za akcję). Wartość księgowa sprzedawanego pakietu akcji SP w spółce Uzdrowisko Wysowa na dzień sporządzenia aktualizacji wyceny wynosiła 8 062,09 tys. zł (9,66 zł za jedną akcję). Kupujący w umowie m.in. zobowiązali się bezwarunkowo spowodować i zapewnić, że Spółka dokona inwestycji w kwocie 3 000,0 tys. zł (Gwarantowana Kwota Inwestycji) w okresie 3 lat od dnia zawarcia umowy (Okres Inwestycyjny). Gwarantowana Kwota Inwestycji ulega zmniejszeniu o równowartość odszkodowania reprivatyzacyjnego wypłaconego w Okresie Inwestycyjnym na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu lub o równowartość składników majątkowych spółki zwróconych w naturze w Okresie Inwestycyjnym, jednak nie więcej niż o 1 500,0 tys. zł, o ile Spółka nie otrzyma zwrotu wypłaconego odszkodowania lub równowartości składników majątkowych zwróconych w naturze. Strony postanowiły, że za dokonanie inwestycji w ramach Gwarantowanej Kwoty Inwestycji uważa się podwyższenie kapitału zakładowego ze środków pochodzących spoza spółki, a w szczególności ze środków własnych Kupującego. W dniu 5 listopada 2012 r. Konsorcjum PROMET podpisało pakiet socjalny z przedstawicielami związków zawodowych, w którym m.in. zagwarantowało zatrudnienie wszystkim pracownikom zatrudnionym na czas nieokreślony przez okres 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy sprzedaży akcji Spółki wraz z zachowaniem praw do dotychczasowego wynagrodzenia.

(dowód: akta kontroli str. 497- 498, 502-504, 571, 738)

W „Memorandum informacyjnym o spółce Uzdrowisko Wysowa S.A. z siedzibą w Wysowej Zdroju” z kwietnia 2012 r. m.in. przedstawiono planowane na lata 2012-2015 wydatki na inwestycje i zakupy w wysokości 8 242,0 tys. zł z założeniem ich

³⁵ Wykluczony z procesu prywatyzacji oferent brał udział w prywatyzacji Uzdrowiska Horyniec Sp. z o.o. W wyznaczonym terminie nie wpłacił ceny za nabywane akcje. Proces zakończono bez rozstrzygnięcia. W ofercie złożonej w prywatyzacji Uzdrowiska Wysowa nie potwierdził, że posiada środki aby sfinalizować transakcję.

³⁶ PROMET" Sp.j. W. Kubiak z siedzibą w Turku („Kupujący 1”) nabył 139 042 akcji, „PROMET CARGO” Sp. z o.o. z siedzibą w Słubicach („Kupujący 2”) nabył 139 042 akcji, „PROMET Trans” Sp. z o.o. z siedzibą w Turku („Kupujący 3”) nabył 139 041 akcji oraz „TUR-TRANS-GAPSA” Sp.j. z siedzibą w Dzierżąnej („Kupujący 4”) nabył 417 125 akcji.

³⁷ W dniu sprzedaży przez Ministra SP akcji Uzdrowiska Wysowa kapitał zakładowy wynosił 9 550,0 tys. zł akcyjny i dzielił się na 955 000 akcji.

sfinansowania m.in. ze środków własnych, kredytu termomodernizacyjnego z dopłatą i kredytu NFOŚiGW. Zawarte w umowie prywatyzacyjnej zobowiązania inwestycyjne Konsorcjum PROMET umożliwiły więc realizację tych planów.

(dowód: akta kontroli str. 890-891)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Udostępnianie przez Skarb Państwa akcji Uzdrowiska Wysowa pracownikom uprawnionym do ich nieodpłatnego nabycia

Opis stanu
faktycznego

Dla uprawnionych pracowników przeznaczono 120 750 akcji tj. 15% akcji z dnia komercjalizacji Uzdrowiska Wysowa. Łączna wartość nominalna akcji dla uprawnionych pracowników na moment sprzedaży wynosiła 1 207,50 tys. zł i stosownie do art. 36 ust. 2 *ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*³⁸ była niższa od iloczynu liczby uprawnionych pracowników (283 pracowników³⁹) oraz kwoty 18 średnich wynagrodzeń miesięcznych w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku obliczonych z okresu sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym SP zbył pierwsze akcje na zasadach ogólnych.

(dowód: akta kontroli str. 297)

Stosownie do art. 38 ust. 2 *ustawy o kip* prawo do nieodpłatnego nabycia akcji Uzdrowisko Wysowa powstało w dniu 27 lutego 2013 r. (po upływie 3 miesięcy od dnia zbycia akcji na zasadach ogólnych) i wygaśnie w przypadku pracowników Uzdrowiska Wysowa w dniu 27 lutego 2015 r. (z upływem 24 miesięcy od dnia powstania tego prawa). Departament Mienia Skarbu Państwa, odpowiedzialny w MSP za realizację zadań Ministra SP w zakresie udostępniania akcji, w dniu 31 stycznia 2013 r. poinformował Zarząd Uzdrowiska Wysowa o zbyciu akcji na zasadach ogólnych, terminach powstania i wygaśnięcia prawa nabycia akcji przez pracowników akcji. MSP i Spółka w dniu 6 maja 2013 r. zawarły aneks do umowy o wykonanie czynności technicznych w procesie nieodpłatnego udostępniania akcji. Spółka w dniu 14 maja 2013 r. zamieściła ww. ogłoszenie prasowe, informując o rozpoczęciu nieodpłatnego udostępniania akcji tj. podpisywania umów z uprawnionymi pracownikami z dniem 17 czerwca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 298-306)

W § 5 pakietu socjalnego Konsorcjum PROMET zobowiązało się do odkupienia akcji spółki nabytych przez uprawnionych pracowników. Nabywca zobowiązał się do nabycia ww. akcji od każdorazowego właściciela w terminie 60 dni od daty upływu dwóch lat (odpowiednio trzech lat od pracowników pełniących funkcję członków zarządu) od dnia zbycia przez SP pierwszych akcji spółki na zasadach ogólnych, co najmniej po cenie akcji, ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w umowie sprzedaży akcji, powiększonej o wskaźnik inflacji za ten okres.

(dowód: akta kontroli str. 738)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

³⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 216. Dalej *ustawa o kip*.

³⁹ Pracownicy skomercjalizowanego przedsiębiorstwa, którzy do dnia 1 września 1999 r. złożyli oświadczenie o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji spółki.

4. Przychody ze sprzedaży akcji Uzdrowiska Wysowa, ich rozdysponowanie oraz koszty prywatyzacji

Opis stanu
faktycznego

Przychody ze sprzedaży akcji Uzdrowiska Wysowa w wysokości 8 759, 62 tys. zł Kupujący przekazali na rachunek przychodów MSP w dniu 26 listopada 2012 r. rozdysponowano w oparciu o obowiązujące w dniu ich zbycia przepisy art. 56 *ustawy o kip*. Na akcjach Spółki ustanowiono rezerwę reprivatyzacyjną w ilości 40 250 akcji (rezerwa 5% akcji z dnia komercjalizacji⁴⁰) i rezerwę uwłaszczeniową w ilości 56 350 akcji (rezerwa 7% akcji z dnia komercjalizacji). W dniu 30 listopada 2012 r. środki w wysokości 6 013,42 tys. zł⁴¹ (68,65% przychodów uzyskanych ze sprzedaży akcji) na wyodrębnione rachunki funduszy celowych oraz na rachunek Ministra Pracy i Polityki Socjalnej⁴². Środki w wysokości 2 746,2 tys. zł (31,35% uzyskanych przychodów) w dniu 31 grudnia 2012 r. przekazano na rachunek Ministerstwa Finansów.

(dowód: akta kontroli str. 17-20, 22, 24, 578)

Koszty prywatyzacji Spółki, które wynosiły w sumie 157,8 tys. zł poniesiono z Funduszu Skarbu Państw na wykonanie analiz prywatyzacyjnych, ich aktualizację i ogłoszenia prasowe. Zbycie 87,36% akcji SP w Spółce Uzdrowisko Wysowa DPR zaplanował na 2012 r. Przychody ze sprzedaży tych akcji, zgodnie ze stosowaną w MSP metodologią, DPR zaplanował według wartości księgowej w wysokości 8 409,4 tys. zł. Wskaźnik relacji poniesionych kosztów prywatyzacji do planowanych przychodów wynosił 1,9%.

(dowód: akta kontroli str. 21, 102-105)

Wskaźnik relacji poniesionych kosztów prywatyzacji do przychodów uzyskanych ze sprzedaży akcji Uzdrowiska Wysowa wynosił 1,8% i nie przekroczył 2% odpisu na FSP⁴³. Wskaźnik ten był wyższy od wskaźników relacji kosztów i przychodów uzyskanych w 2011 r. z prywatyzacji spółek Uzdrowisko Konstancin Zdrój Sp. z o.o. (wskaźnik 0,4%), Przedsiębiorstwo Uzdrowskie „Ustroń” SA (wskaźnik 0,3%), Uzdrowisko Połczyn SA (wskaźnik 0,9%) oraz „Solanki” Uzdrowisko Inowrocław SA (wskaźnik 1,1%).

(dowód: akta kontroli str. 21, 292)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

⁴⁰ Spółka Uzdrowisko Wysowa powstała w wyniku komercjalizacji w dniu 30 grudnia 1998 r. Zgodnie ze Statutem Spółki ustalonym w akcie komercjalizacji kapitał akcyjny spółki wynosił 8 050 tys. zł i dzielił się na 805 000 akcji imiennych serii A o wartości nominalnej 10 zł. Wszystkie akcje objął SP.

⁴¹ Na Fundusz Reprivatyzacji przekazano środki w wysokości 422 625 zł na Rezerwę uwłaszczeniową 591 675 zł, na Fundusz Rezerwy Demograficznej przekazano 3 334 800 zł, na Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców przekazano 1 313 943 zł, na Fundusz Skarbu Państwa przekazano 175 192 zł i na Fundusz Nauki i Technologii przekazano 175 192 zł.

⁴² Odpis obejmuje przychody ze sprzedaży należących do SP akcji i udziałów, stanowiących do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 25, poz. 253, ze zm.) rezerwę na cele uwłaszczenia, które minister właściwy do spraw SP przekazuje na wyodrębniony rachunek ministra właściwego do spraw pracy - art. 56 ust. 3 *ustawy o kip*.

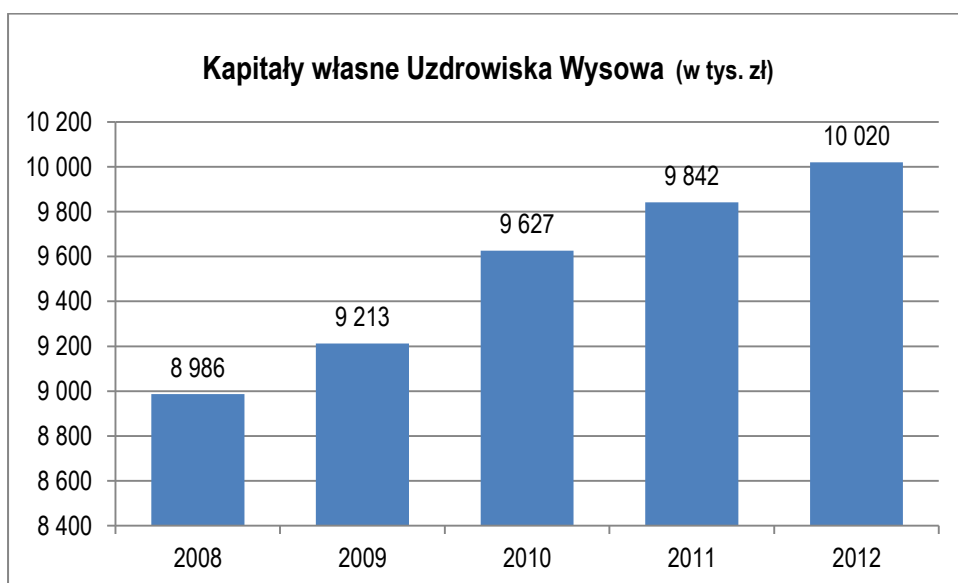
⁴³ Na rachunku FSP gromadzi się m.in. 2% przychodów uzyskanych z prywatyzacji w danym roku budżetowym oraz odsetki od tych środków – art. 56, ust. 1 pkt 3 *ustawy o kip*.

5. Sytuacja finansowa Uzdrowiska Wysowa w latach 2008-2012 i nadzór Ministra SP nad działalnością Spółki

5.1. Sytuacja finansowa Spółki w latach 2008-2012

Opis stanu
faktycznego

Spółka w latach 2005 - 2012⁴⁴ osiągała dodatnie wyniki ze sprzedaży, przy czym dynamika wzrostu kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów była porównywalna z dynamiką wzrostu przychodów ze sprzedaży. Zysk netto ze sprzedaży w 2012 roku zmalał o 60% względem 2011 r., niemniej jednak Spółka zdołała wygenerować zysk netto w wysokości 451,5 tys. zł, większy o 67% w stosunku do 2011 r. (270,4 tys. zł). W 2010 r. Spółka zakończyła pokrywanie zyskiem strat z lat ubiegłych⁴⁵ i kapitały własne przewyższyły kapitał podstawowy.

(dowód: akta kontroli str. 307-343, 350-363)

W latach 2008 - 2012 suma aktywów wykazywała tendencję wzrostową i na koniec 2012 r. była wyższa o 8,5% w stosunku do 2008 r. Wzrost wartości aktywów ogółem wynikał głównie ze wzrostu o 6% wartości aktywów trwałych w pozycji środki trwałe. Wpływ na to miały m.in. zadania inwestycyjne realizowane w 2012 r., dotyczące przystosowania jednego z budynków bazy sanatoryjnej do wymogów ppoż. oraz przeprowadzenie termomodernizacji w innym budynku sanatoryjnym. Pomimo, że Spółka zanotowała wzrost aktywów trwałych, zwłaszcza w 2012 r., to ich udział w aktywach ogółem był porównywalny na przestrzeni lat i nie przekroczył 75%. Wpłynął na to wzrost wartości aktywów obrotowych⁴⁶ w związku ze wzrostem stanu zapasów (średnio o 3,5%) oraz wzrostem należności krótkoterminowych, zwłaszcza w ostatnich dwóch latach.

W sumie pasywów największą zmianę odnotowano w pozycji zobowiązania i rezerwy na zobowiązania. Spółka w 2012 r. spłaciła blisko 70 % kredytu inwestycyjnego, zaciągniętego w 2010 r. w kwocie 500 tys. zł na zakup nowoczesnej maszyny wydmuchowej do produkcji butelek PET.

(dowód: akta kontroli str. 307-343, 350-363)

⁴⁴ Polityka rachunkowości Spółki została w 2012 roku zmodyfikowana.

⁴⁵ W 2004 r. strata wyniosła 1 114 tys. zł.

⁴⁶ Z wyjątkiem 2012 r.

Wskaźnik płynności bieżącej⁴⁷ wzrósł z poziomu 1,4 w 2009 r. do 2,0 w 2011 r. W 2012 r. wskaźnik ten spadł do poziomu 1,6, niemniej nadal znajdował się w przedziale optymalnym. Z kolei wskaźnik płynności szybkiej⁴⁸ wzrastał sukcesywnie aż do 2011 r., osiągając poziom 1,1, zaś w 2012 r. spadł do wartości 0,8, tj. poniżej poziomu optymalnego.

W I kwartale 2013 r. Spółka odnotowała stratę na działalności ogółem, jednak, według Zarządu Spółki⁴⁹, jest to sytuacja typowa dla tego sektora, ze względu na sezonowość usług i konieczność finansowania wysokich kosztów ogrzewania w tym okresie.

(dowód: akta kontroli str. 338-340, 362-363)

W ocenie NIK, sytuacja finansowa Spółki w latach 2008-2012 była stabilna, a Spółka każdego roku generowała zysk netto. Ocena wskaźników płynności pozwala na stwierdzenie, że Spółka, w analizowanym okresie, nie miała większych problemów z utrzymaniem płynności finansowej, posiadała zdolność do regulowania zobowiązań w terminie płatności.

(dowód: akta kontroli str. 307-363)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.2. Nadzór Ministra SP nad działalnością Spółki w latach 2008 - 2012.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2008 – 2012 Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie opiniowała sprawozdania finansowe Spółki za każdy rok obrotowy, oraz sprawozdania zarządu z działalności Spółki. Jednocześnie, każdego roku, zarząd uzyskiwał absolutorium z wykonania obowiązków za rok poprzedni. Dodatkowo, RN Spółki sprawowała na bieżąco nadzór nad realizacją zaleceń Ministra SP, podejmując uchwały w przedmiotowych sprawach, oraz egzekwowała od zarządu terminowe przedkładanie sprawozdań kwartalnych.

(dowód: akta kontroli str. 400-454)

W dniu 26 listopada 2012 r., tj. w dniu zawarcia umowy sprzedaży akcji Spółki, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki odwołało wszystkich członków RN reprezentujących SP, powołując w to miejsce nowych członków. Kadencje pozostałych dwóch członków RN, wybranych spośród pracowników Spółki, zostały przedłużone do dnia 31 grudnia 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 440-454)

Zarząd Uzdrowiska Wysowa w dniu 1 grudnia 2010 r. złożył wniosek o dokapitalizowanie na zasadzie testu prywatnego inwestora w kwocie 1 800 tys. zł poprzez podwyższenie kapitału Spółki z przeznaczeniem na termomodernizację Sanatorium Uzdrowskiego „Białawena”. Koszt przedsięwzięcia oszacowano na kwotę 2 950,0 tys. zł. Spółka zwróciła się do Ministra SP o dokapitalizowanie, aby uzupełnić wkład własny niezbędny do pozyskania dotacji w wysokości 600,0 tys. zł ze środków unijnych w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Prognoza rachunku zysków i strat na lata 2010-2015 wykonana na potrzeby testu wskazywała na wzrost zysku netto po wykonaniu inwestycji z 84,0 tys. zł do 1 247,0 tys. zł. Departament Nadzoru Właścicielskiego MSP stanął na stanowisku, że z uwagi na planowaną prywatyzację kluczowe znaczenie dla rozpatrzenia wniosku ma opinia Departamentu Prywatyzacji. DPR w pierwszej opinii

⁴⁷ Poziom optymalny <1,5-2,0>.

⁴⁸ Poziom optymalny <1,0-1,2>.

⁴⁹ Na podstawie Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2012 r.

z dnia 9 grudnia 2010 r. pozytywnie zaopiniował wniosek Uzdrowiska Wysowa o dokapitalizowanie. W drugiej opinii z dnia 18 lutego 2011 r. DPR stwierdził, że z uwagi na stan zaawansowania procesu prywatyzacji (zlecono i odebrano aktualizację oszacowania wartości Spółki, planowano publikację ogłoszenia o prywatyzacji) wszczęcie procedury przyznania Spółce dokapitalizowania znacznie utrudniałoby przeprowadzenie prywatyzacji. Urząd Województwa Małopolskiego w dniu 20 lipca 2011 r. poinformował Zarząd Spółki, że Zarząd Województwa nie wyraża zgody na kolejne (poprzednie z sierpnia 2010 r.) wydłużenie terminu dostarczenia dokumentów wraz z potwierdzeniem zabezpieczenia wkładu własnego niezbędnych do podpisania umowy dofinansowania z RPO. Zważywszy na powyższe MSP zdecydowało o pozostawieniu wniosku Uzdrowiska Wysowa o dokapitalizowanie bez rozpatrzenia.

(dowód: akta kontroli str. 839-864)

Kupujący oświadczyli w artykule 4 § 4, że zakup akcji ma charakter wieloletniej inwestycji. Kupujący w Okresie Gwarantowanym (tj. 3 lat od dnia zawarcia umowy) zobowiązali się w artykule 7 § 1 ust. 3 lit a, że Spółka nie zaprzestanie prowadzenia swojej podstawowej działalności w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych, chyba że Sprzedawca wyrazi na to zgodę na piśmie. Zgodnie z artykułem 7 § 1 ust. 1 i 2 umowy Spółka ma na każde żądanie sprzedającego (nie częściej jednak niż raz w ciągu roku kalendarzowego) przekazać informację o stanie wykonania zobowiązań. Ponadto MSP ma prawo przeprowadzania w Spółce kontroli w zakresie realizacji zobowiązań umownych. Zgodnie z art. 7 § 2 umowy pierwsze sprawozdanie z realizacji inwestycji (za okres od dnia zawarcia umowy do 31 grudnia 2013 r.) Spółka ma doręczyć MSP w terminie 90 dni od zakończenia roku kalendarzowego. MSP po podpisaniu umowy nie podjęło żadnych działań kontrolnych w Spółce ani nie zasięgało informacji dotyczących realizacji ww. zobowiązań.

(dowód: akta kontroli str. 5-7, 99-100, 493-578)

W latach 2011 – 2013 do MSP wpływały interpelacje poselskie w związku z procesem prywatyzacji Spółki. Dotyczyły one głównie powodów, dla których MSP podjęło decyzję o sprzedaży Spółki oraz ewentualnych szans na odstąpienie od procesu prywatyzacji na rzecz komunalizacji Uzdrowiska Wysowa⁵⁰.

MSP sukcesywnie odpowiadało na interpelacje poselskie, argumentując, że sprzedaż akcji Spółki była wynikiem realizacji *Planu prywatyzacji na lata 2012 – 2013*, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 27 marca 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 579-619)

Szczególny rodzaj obaw wyraził Wójt Gminy Uście Gorlickie w sprawie nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, a dzierżawionych do dnia 31 grudnia 2020 r. przez Gminę w związku z realizacją projektu *Odnowy Centrum Wysowej – Zdroju, modernizacja parku zdrojowego wraz z dojazdową infrastrukturą drogową*. W ramach projektu zwiększyła się m.in. powierzchnia parku zdrojowego, powstał amfiteatr, fontanna, miejsca aktywnego i biernego wypoczynku, altany, ścieżki parkowe.

Wójt Gminy wnioskował⁵¹ zatem do Ministra SP o wyłączenie tych gruntów z prywatyzacji i przekazanie ich na własność samorządu Uście Gorlickie celem zagwarantowania ogólnego dostępu do parku. MSP rozpatrzyło wniosek Wójta odmownie, powołując się na argumentację, że zbycie akcji Spółki należących do SP

⁵⁰ Do MSP nie wpłynął wniosek o komunalizację uzdrowiska

⁵¹ Pismo Wójta Gminy z dnia 29 listopada 2011 r.

nie stanowi rozporządzenia mieniem Spółki, a jest wyłącznie formą wykonywania prawa z akcji. Ponadto, jak stwierdził⁵² Dyrektor DPR, MSP nie mogło w toczącym się już procesie prywatyzacji Spółki wprowadzić do umowy sprzedaży zobowiązania powszechnej dostępności parku zdrojowego, gdyż takie zobowiązanie nie mieści się w katalogu dodatkowych zobowiązań⁵³.

(dowód: akta kontroli str. 582-584, 784-787)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵⁴, wnosi o:

1. Wyegzekwowanie od doradcy kwoty 5 490,00 zł wynikającej z nieterminowego przedłożenia dzieła pn. „Strategia prywatyzacji Spółki”.
2. Zapewnienie rzetelnego odbioru opracowań przez komisje ds. odbioru zamówionych dzieł.
3. Wskazanie w *Zarządzeniu Ministra SP* z dnia 19 lipca 2011 r. w sprawie dokonywania i odbioru analiz w procesie prywatyzacji momentu, od którego powinien zostać liczony bieg terminu sporządzenia rekomendacji przez członków komisji ds. odbioru zleconych analiz.

⁵² Wyjaśnienia z dnia 8 lipca 2013 r. pismo znak MSP/DPR/5278/13/WB/PW

⁵³ Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu zbywania akcji Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 114, poz. 664)

⁵⁴ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 7 sierpnia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Dyrektor Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Andrzej Otrębski